

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/40/2019
Identifikačné číslo spisu: 7017200403
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7017200403.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: J. J. F., bytom Z. X, X. O., zastúpená: JUDr. Ladislav Pirovits, advokát, so sídlom Ľ. Štúra 29, Kráľovský Chlmec, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 23554-2/2017-BA zo dňa 10.04.2017 a rozhodnutia č. 23555-2/2017-BA zo dňa 10.04.2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018 v napadnutej časti týkajúcej sa výroku I. a III. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd alebo správny súd“) rozsudkom č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018 podľa § 191 ods. 1, písm. c/, e/, f/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 23554-2/2017-BA z 10.4.2017, v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016 a aj rozhodnutie žalovanej 23555-2/2017-BA zo dňa 10.4.2017 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 703-3910923916 zo dňa 6.10.2016 a vec vrátil správne mu orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Konanie v časti žaloby o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 703-3910671216-GC04/16 zo 4.8.2016 a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910671316-GC04/16 zo 4.8.2016 podľa § 63 SSP zastavil. Žalobkyni voči žalovanej priznal právo na

úplnú náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z administratívneho spisu zistil, že rozhodnutím žalovanej č. 23554-2/2017-BA z 10.4.2017, v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa, Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016 bolo rozhodnuté o tom, že sa žalobkyni nevráti zaplatené poistné na nemocenské poistenie a starobné poistenie a poistného na invalidné poistenie a poistenie do rezervného fondu solidarity vo výške 2.545,36 Eur na základe žiadosti žalobkyne, ktorú zamietol správny orgán prvého stupňa. V odvolacom konaní žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne proti prvostupňovému rozhodnutiu č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016, ktoré potvrdila. Žalovaný rozhodnutím č. 2355-2/2017-BA zo dňa 10.4.2007 zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov č. 700-391093916-GC04/16 zo dňa 6.10.2016, ktorým bolo predpísané žalobkyni penále za január až december 2009 a január až jún 2010 v sume 1.727,70 Eur.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len zákon č. 461/2003 Z.z. alebo zákon o sociálnom poistení), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 5, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1, § 209 ods. 1, 2, 3, 4 uvedeného zákona, v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 277/1994 Z.z. citujúc § 17 ods. 1, § 28 ods. 1, § 33 ods.1, § 72 písm. a/, v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 578/2004 Z.z. citujúc § 3 ods. 4, § 7 ods. 1, 10 ods. 2, § 11 ods. 2, 13 ods. 2, 4, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach, za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

4. Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, oboznámením sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že sú dané podmienky pre zrušenie rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, lebo rozhodnutia vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako i podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP, lebo zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, ako i podľa § 191 ods. 1 písm. f/ SSP, lebo skutkový stav nemá oporu v administratívnom spise správnych orgánov, preto boli splnené zákonné podmienky pre zrušenie rozhodnutí žalovanej i správneho orgánu prvého stupňa.

5. Krajský súd za nesprávne právne posúdenie považoval nesprávnu aplikáciu § 5 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010 žalovaným, v spojení s ust. § 14 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení povinne nemocensky poistení, s § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a s § 3 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení. Krajský súd konštatoval, že povinnosťou správnych orgánov bolo vyriešenie právnej otázky týkajúcej sa výkladu a aplikácie § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení a ďalších, ako je to v predchádzajúcom bode odôvodnenia. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu nebolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa spĺňala status samostatne zárobkovo činnnej osoby, keď aj napriek tomu, že bola držiteľom licencie L1A, tvrdila, že žiadnu inú činnosť nevykonávala a bola len zamestnancom obchodnej spoločnosti, ktorá za žalobkyňu riadne plnila odvodové povinnosti do sociálnej poisťovne. V prvom rade žalovaná nevzala do úvahy úmysel žalobkyne nebyť SZČO, nevyhodnotila jej odhlášku z poistenia s ohľadom na jej postavenie a po niekoľkých rokoch vyúčtovala a uplatnila poistné do jednotlivých fondov. Dôsledne nezisťovala, či žalobkyňa činnosť vykonávala, alebo nie, či mala, alebo nemala príjem ako samostatne zárobkovo činnná osoba, ale predovšetkým dôsledne nepreverila, či od uvedeného dňa odhlášky spĺňala zákonné podmienky postavenia SZČO.

6. Podľa názoru správneho súdu zo strany správnych orgánov došlo k nesprávnemu výkladu v bode 26 odôvodnenia označených ustanovení zákona o sociálnom poistení, keď žalobkyňa ukončila svoje postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby odhláškou Registračným listom fyzickej osoby odhlásením povinného poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu zrušenia rozhodnutia o povolení na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti Košickým samosprávnym krajom. Túto jej motiváciu súvisiacu so vznikom právnickej osoby, kde sa stala konateľkou, žalovaná nevyhodnotila

správne. Správny súd uviedol, že prísne formálne vychádzala len zo zákonných ustanovení a nevzala do úvahy ani výklad zákonov v širších intenciách možností ich výkladu, napokon daných aj povinnosťou orgánov verejnej správy dôsledne zistiť skutkový stav týkajúci sa výkonu jej činnosti na základe označeného oprávnenia, tzv. L1A licencie. Tiež bolo jej povinnosťou zistiť, či žalobkyňa mala príjem iný ako vykazovaný, resp. akú mal jej príjem štruktúru a z čoho pochádzal. Povinnosťou žalovanej bolo logicky vziať do úvahy s odstupom, historický charakter vzniku súkromnej zdravotníckej praxe lekárov, vrátane postavenia orgánov verejnej správy a ich právomocí v kontexte vývoja právnych noriem upravujúcich práva a povinnosti samostatne zárobkových osôb v postavení lekár - zdravotník. Súčasná právna úprava zaiste vychádza aj z týchto skúseností, ak sa už skúma štruktúra príjmu povinne poistenej osoby. Žalovaná vychádzala z podkladov od daňového úradu a nedala akcent na potrebu spravodlivého výkonu verejnej správy a materiálnu spravodlivosť pri skúmaní potrebných podkladov. Nedá sa uprieť neporovnateľná úroveň skúseností žalovanej v porovnaní so žalobkyňou a ani rozsah ich povinností nie je rovnaký. Úlohou orgánov verejnej správy je pri rozhodovaní vziať na zreteľ aj skutočnosti, ktoré sú na prospech účastníka konania a pri svojej správnej úvahe dodržiavať zásady nielen zákonnosti, ale vďaka širšiemu výkladu právnych noriem aj ústavnosti a v nie poslednom rade spravodlivosti.

7. Krajský súd ďalej konštatoval, že povinnosťou správneho orgánu bolo preveriť a preukázať, ak skutočne žalobkyňa bola od roku 1996 samostatne zárobkovo činnou osobou, či po zániku jej oprávnení zrušením mohla a chcela mať postavenie SZČO, ktoré prináša posudzované povinnosti platenia poistného upraveného v zákone o sociálnom poistení, a či jej konanie bolo naplnené úmyslom ukončiť činnosť SZČO. V tomto konkrétnom prípade žalovaný mal posúdiť, či skutočne žalobkyňa zostal status samostatne zárobkovo činné osoby, ak, ako uviedla, sa z poistenia u žalovanej odhlásila a urobila kroky smerujúce k zániku tohto postavenia a toto nevyužívala, lebo zrejme nemala prečo. Toto konštatovanie súvisí s technikou podávania daňových priznaní, ktoré vytvára a odráža súbor činností, z ktorých je možné vyžadovať a platiť dane z príjmu, ktoré žalovaná v posudzovanej veci žalobkyne neanalyzovala. Správny súd sa stotožnil s obsahom žaloby, v ktorej žalobkyňa poukázala na to, že pre výklad uvedenej právnej normy bolo rozhodujúce, či vydaná licencia L1/A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov v minulosti, ktorú licenciu nevyužívala, zakladá jej postavenie SZČO, ak ako lekár už pracovala v právnickej osobe, ako jej konateľka. Zo zisteného skutkového stavu sociálna poisťovňa urobila nesprávne a predčasné skutkové závery a nemohla ich potom správne právne posúdiť a vyvodiť jednoznačný právny záver. Svoj právny záver žalovaná obhajovala, ale v rozhodnutí a jeho odôvodnení táto základná otázka nebola bezpochyby zodpovedaná. Pokiaľ by sa správne orgány zaoberali tým, či žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba v dotknutých rokoch a na základe akého výkonu práce dosahovala príjem, bolo možné posúdiť a odôvodniť správne otázku výkladu a aplikácie zákonných ustanovení dotýkajúcich sa povinností žalobkyne platiť poistné a posúdiť, či nespádala ako poistenec pod režim povinného poistenia podľa § 21 ods. 1 v spojení s § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení.

8. Krajský súd poukázal na to, že povinnosťou sociálnej poisťovne tak, ako aj všetkých orgánov štátnej moci je svojou činnosťou napĺňať legitímne očakávanú predstavu jednotlivca o právnom štáte, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je právna istota. S princípom právnej istoty logicky korešponduje aj zásada rozhodovať v obdobných veciach rovnako, ako aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyžadujúcu práve preukázanie výkonu činností podľa licencie L1A aj príjem z tejto činnosti. K námietkam žalobkyne ohľadne postupu prvostupňového správneho orgánu vzhľadom na úpravu v zákone o sociálnom poistení správny súd považoval za dôvod pre zrušenie rozhodnutí nielen žalovanej, ale aj prvostupňového správneho orgánu nedostatky spočívajúce v jednostrannom vyhodnotení povinností žalobkyne. Poukazom na to, že ust. § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení upravuje vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia u samostatne zárobkovo činné osoby, správny súd uviedol, že pre vznik tohto poistenia ku dňu 01. júla zákon predpokladá jednak status SZČO a príjem žalobkyne, špecifikovaný podľa výšky príjmov z licencie L1A za relevantné obdobie. Predpokladá sa teda status samostatne zárobkovo činné osoby a dostatočný príjem. K zániku poistenia podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení u samostatne zárobkovo činné osoby dochádza v prípade, ak status samostatne zárobkovo činné osoby nebol zachovaný, čo je možné, pretože žalobkyňa podľa jej tvrdení nevykonávala činnosť samostatne zárobkovo činné osoby. Žalovaná mala za

to, že žalobkyňa bola samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle § 3 ods. 4 písm. c/ zák. č. 578/2004, a ako držiteľka licencie mala postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, a teda povinnosť vzhľadom na príjmy, ktoré dosiahla z výkonu svojej samostatnej zdravotníckej práce na základe licencie LIA/KE/0382/05 odvádzať poistné nemala.

9. Krajský súd poukazom na skutkové zistenia zvýraznil, že žalobkyňa sa stala samostatne zárobkovo činnou osobou už rozhodnutím Krajského úradu v Košiciach 96/03925 z 29.11.1996. Licenciu, ktorú získala LIA 10.10.2005 od SLK na jej žiadosť, nepotrebovala k prevádzkovaniu svojej podnikateľskej činnosti. V zmysle vtedy platného právneho stavu Slovenská lekárska komora lekárom vydávala tieto licencie. Licencia LIB je v súčasnosti základom pre povolenie prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia. V prípade žalobkyne, ktorá už bola podnikateľkou sa poukazuje na súdom oboznámené rozhodnutie, že na žiadosť žalobkyne došlo k vydaniu rozhodnutia Košického samosprávneho kraja z 3.11.2005 č. 3795/2005-RU20-25771, ktorý jej povolil prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, ale k tomu licenciu LIA nepotrebovala, len súhlas Slovenskej lekárskej komory. Žalobkyňa získala oprávnenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia na základe rozhodnutia Košického samosprávneho kraja z 3.11.2005 a táto licencia bola zrušená jeho rozhodnutím zo 17.4.2008. V roku 2005 získala rozhodnutím Košického samosprávneho kraja 3.11.2005 povolenie na prevádzkovanie zariadenia, k čomu licenciu LIA nepotrebovala, lebo táto slúži na fakturovanie lek. služieb pre iného poskytovateľa, čo nie je v posudzovanom prípade. Následne rozhodnutím toho istého úradu Košického samosprávneho kraja došlo k zrušeniu licencie vydanéj 17.4.2008. Od tejto doby žalobkyňa podnikala ako prevádzkovateľka zdravotníckeho zariadenia, ako konateľka a spoločníčka. Išlo o kontinuálne pokračovanie jej podnikania po zmene právnej úpravy aj územno-správneho členenia, kedy rozhodnutia Krajského úradu Košice boli nahradené rozhodnutím Košického samosprávneho kraja 96/03925 z 29.11.1996 a neskôr jeho zrušením. Správny súd doplnil, že pokiaľ ide o postavenie žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, momentom, kedy začala podnikáť a prevádzkovala zdravotnícke zariadenie ako právnická osoba a v nej ona ako spoločníčka a konateľka a podľa žalobkyne licencie LIA a táto nemala žiadny príjem a význam pre jej status. Ďalej uviedol, že žalobkyňa poistné platila už od roku 1996 ako samostatne zárobkovo činná osoba a odhlášku z poistenia podala v súvislosti so zriadením svojej právnickej osoby a prevádzky zdravotníckeho zariadenia v nej v roku 2008. Poukazom na jej príjmy, ktoré vyplývajú z daňového priznania, uviedol, že z toho vyplýva, že príjmy za rok 2008 mala len do 31.5.2008. Jej postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby od momentu, kedy bolo vydané povolenie na prevádzkovanie právnickej osoby mohlo zaniknúť aj fakticky deklarováním toho, že po 31.5.2008 príjmy nemala. Odhlášením z poistenia žalobkyne mohol zaniknúť nielen IČO, ale aj povinnosti platiť poistné ako samostatne zárobkovo činnnej osoby. V tom je paradox, že žalovaná doposiaľ rozhodla, ale na základe čoho by takéto poistné mala mať povinnosť platiť odôvodnila len s poukazom na 2 argumenty, a to existenciu statusu SZ a údajných príjmov z LIA licencie. Krajský súd za rozhodujúci považoval moment vzniku povinnosti žalobkyne byť v postavení samostatne zárobkovo činnnej osoby po vydaní licencie z 10.10.2005, keď žalobkyňa, ako bolo vyššie oboznámené, už od 29.11.1996 mala status a povolenie Krajským úradom vydané na prevádzkovanie zdravotníckych služieb a žalobkyne nevznikla povinnosť žalobkyne a ani ju žalovaná nedefinovala, a ani moment, kedy po vydaní licencie v roku 2005 vzniklo jej postavenie a povinnosť platiť poistné. Mal za to, že vyúčtované poistné od roku 2008 nemá svoj základ v príjmoch žalobkyne, ak ich nemala z licencie LIA a ak bola poistenou osobou, už na základe prevádzkovania svojho povolania - lekár podľa predchádzajúceho rozhodnutia vydaného Krajským úradom a s poukazom na § 3 zákona o sociálnom poistení, po podaní odhlášky z poistenia jej povinnosť buď zanikla, a ak nie, za existencie licencie len po preukázaní príjmov SZČO, po tomto období je daný základ pre úvahy o povinnosti.

10. Ďalej krajský súd uviedol, že povinnosť odvádzať poistné v postavení samostatne zárobkovo činnnej osoby kontinuálne trvala žalobkyne na základe predchádzajúcich povolení Krajského úradu a následne rozhodnutí Košického samosprávneho kraja o zriadení takéhoto prevádzkovania právnickej osoby. Je pravdou, že po tom, čo žalobkyňa prešla na inú právnu formu, prevádzkovanie právnickej osoby kontinuálne môže existovať vedľa činnosti vyplývajúcej práve z licencie, o ktorej hovorí ako LIA. Pokiaľ bola držiteľkou tejto licencie, za toto obdobie má postavenie SZČO kontinuálne s predchádzajúcim jej postavením, vzhľadom na jej existenciu. Hoci zákon o sociálnom poistení neukladá Sociálnej poisťovni

skúmať jednotlivé príjmy, ale vychádza zo súhrnu príjmov pre charakteristiku existencie povinností odvádzať poisťné SZČO, ak v právnickej osobe pracuje v postavení konateľa alebo spoločníka, vzťahujú sa na ňu ustanovenia zákona týkajúce sa závislej činnosti a i odvody a poisťné odvádza seba ako za zamestnanca, poisťné. Správny súd trval na závere, že žalovaná neskúmala existenciu jej príjmov. Správny súd mal za to, že bolo potrebné zistiť, či po vydaní rozhodnutia Krajského samosprávneho kraja, ktorým povolil činnosť právnickej osobe H-DERM s.r.o., štatutárny orgán žalobkyňa, mala postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby s povinnosťou odvádzať poisťné.

11. Krajský súd zdôraznil, že konkrétne vychádzajúc z obsahu rozhodnutia, ktorým sociálna poisťovňa - správny orgán prvého stupňa nevyhovela žiadosti žalobkyne o vrátenie sumy 2.543,36 Eur a z obsahu odôvodnenia vyplýva, že ide o zaplatenie poisťného za obdobie od 1.7.2008 do 30.6.2010 v tam uvedených a konštatuje nezaplatené poisťné 2.345,36 Sk. Poukázal na konštatáciu žalovanej, že ako vyplýva z druhej strany rozhodnutia na č.l. 26 administratívneho spisu s číslom 700-3910923716-G/16, zo 4. 10. 2016, ide o súčet poisťného od 1.7.2008 do 30.6.2010, a to aj z príjmov za rok 2007, 1.151.502,- Sk a rok 2008 z príjmov 701.116,- Sk a za rok 2009, a preto bolo vydané rozhodnutie o penále vo vzťahu k nezaplatenému poisťnému za rok do 12/2009 a od 01/2010 do 06/2010, vyúčtované samostatným rozhodnutím 700-3910916916-G/16 zo 4.10.2016, 1.727,70 Eur, ktoré bolo uložené žalobkyni zaplatiť za nečasné a omeškané zaplatenie splátok poisťného za január 2009 až december 2009 a január 2010 až jún 2010. Krajský súd uviedol, že aj keď toto bolo dobrovoľne žalobkyňou zaplatené, uplatnila ho späť ako neopodstatnené. Prvotne nebolo správne identifikované sociálnou poisťovňou a táto vydala rozhodnutia nemali vo vzťahu k nim. V rozhodnutí číslo 700-3910923716-G/16, zo 4.10.2016, ide o zaplatenie poisťného za obdobie od 1.7.2008 do 30.6.2010 v tam uvedených čiastkách a konštatuje nezaplatené poisťné 2.345,36 Sk. Ďalej krajský súd poukázal na tvrdenie žalovanej, že rozhodnutie z 3.11.2005 zrušilo predchádzajúce rozhodnutie krajského úradu o povolení prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia žalobkyňou vydané jej 26.11.1996, samotné rozhodnutie z 3.11.2005 vychádzajúc z jeho obsahu konštatuje, že povoľuje prevádzkovanie činnosti žalobkyne a licencia č. L1A/ KE/ 0328/05, zo 17.8.2005, umožnila žalobkyni vykonávanie samostatnej praxe zdravotníckej v povolani lekárov, v odbore dermatovenerológia. Krajský súd uviedol, že ide o typický pre dobu kontinuálny odraz zmien v reorganizácii štátnej správy a samosprávy a ich pôsobnosti v oblasti udeľovania povolení. KSK rozhodnutím z 3. 11. 2005 žalobkyni povolil prevádzkovať zdravotnícke zariadenie - ambulanciu s odborným zameraním dermatovenerológia a súčasne zrušilo povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti služieb v neštátnom zdravotníckom zariadení, ktoré bolo vydané Krajským úradom v Košiciach 26.11.1996 /právoplatné 29.11.1996/. Rozhodnutie KSK zo 17.4.2008 zrušilo žalobkyni povolenie vydané 3.11.2005 na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulanciu s odborným zameraním dermatovenerológia, právoplatné 16.5.2008. Správny súd na základe vyššie uvedených skutočností a v zmysle citovanej právnej úpravy, po preskúmaní rozhodnutia a postupu nielen žalovanej, ale i správneho orgánu prvého stupňa, dospel k záveru, že v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, sú žalobou napadnuté rozhodnutia žalovanej i správneho orgánu prvého stupňa nezákonné, lebo zistenie skutkového stavu žalovanou, ako aj prvostupňovým správnym orgánom bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, je preto predčasné i právne hodnotenie správnych orgánov podľa § 191 ods. 1, písm. c) SSP a napadnuté rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru správneho súdu bez komplexného posúdenia zhora uvedených otázok, ako i postupu v zmysle § 191 ods. 1, písm. f) SSP, sú rozhodnutia pre nedostatok vyhodnotenia správnymi orgánmi uvedených dôvodov predovšetkým o otázkach povinnosti žalobkyne, s ktorými sa správne orgány v administratívnom konaní nevysporiadali, za predčasné a nezákonné. Správny súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že bez ohľadu, či žalobkyňa predmetnú licenciu aktívne aj využívala, jej samostatne zárobkovo činnou osobou pre účely povinného dôchodkového a nemocenského poistenia ukladalo povinnosť SZČO platiť poisťné do sociálnej poisťovne. Podľa názoru krajského súdu správne orgány sa nevenovali tejto otázke a dostatočne sa nezaoberali s námietkou žalobkyne, že po tom, čo podala odhlášku zo sociálnej poisťovne a nevykonáva činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba a uvedenú skutočnosť mali dôsledne zisťovať a preverovať aj prvostupňový správny orgán, t. j. Sociálna poisťovňa, pobočka, ale aj žalovaná ako odvolací orgán. Oba správne orgány v rozhodnutí vychádzali z toho, že žalobkyni nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v roku 2006. Žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia poukazujú na to, že z

údajov zo súboru Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky zistili, že žalobkyňa mala príjem z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu. Podľa údajov zo súboru Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky vyplýva, že v zozname podaných daňových priznaní - daň z príjmov fyzickej osoby, daňové priznanie k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2007 - 2010 je nejasné.

12. Krajský súd mal tiež za to, že ak žalobkyňa už za roky 2007 a 2010 podala daňové priznanie k dani z príjmu fyzických osôb, potom bude povinnosťou sociálnej poisťovne zistiť, či skutočne žalobkyňa mala príjem ako samostatne zárobkovo činná osoba a z čoho tento príjem pozostával s prihliadnutím k tvrdeniu, že začala prevádzkovať zdravotnícke zariadenie, obchodná spoločnosť s.r.o., ktorej bola zamestnancom a riadne a včas boli za ňu odvádzané odvody sociálneho poistenia z titulu postavenia zamestnanca uvedenej obchodnej spoločnosti. Ak by sociálna poisťovňa bezpochyby preukázala, že žalobkyňa mala v rozhodnom období príjem ako samostatne zárobkovo činná osoba napriek tomu, že podala odhlášku z poistenia podľa Registračného listu FO, a že popri práci konateľa obchodnej spoločnosti, ktorej bola zamestnancom a vykonávala aj činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba a vykonávala lekársku prax v súlade s vydanou licenciou L1A, potom podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení účinného do 31.12.2010 bolo by možné konštatovať, že bola povinne poistenou osobou za posudzované obdobie so všetkými povinnosťami.

13. O trovách konania správny súd rozhodol v súlade s ust § 167 a nasl. SSP a žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, priznal úplnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 175 ods. 2 SSP správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

II.

Kasačná sťažnosť žalovanej proti rozsudku krajského súdu

14. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaná namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Navrhovala, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14.1. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaná v úvode poukázala na skutkové zistenia daného prípadu. Žalovaná právne posúdenie krajským súdom považovala za nesprávne. Trvala na tom, že poistné na sociálne poistenie, ktoré žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba uhradila, nemožno považovať za poistné zaplatené bez právneho dôvodu a že penále za obdobie január 2009 až jún 2010 bolo žalobkyni predpísané v súlade so zákonom o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Uviedla, že podľa právnej úpravy účinnnej do 31.12.2010 nadobudla status samostatne zárobkovo činnej osoby podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 každá fyzická osoba, ktorá mala oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenia podľa osobitného predpisu. Tvrдила, že pre posúdenie právneho postavenia fyzickej osoby ako samostatne zárobkovo činnej osoby na účely sociálneho poistenia s účinnosťou do 31. decembra 2010 teda nie je právne významné, či dotknutá osoba skutočne samostatnú zárobkovú činnosť vykonáva, právne významná je len tá skutočnosť, že dotknutá fyzická osoba disponuje oprávnením, ktoré jej zakladá status samostatne zárobkovo činnej osoby. Zákon o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 neustanovuje žiadne iné podmienky, ktoré by mala splniť fyzická osoba na to, aby nadobudla status samostatne zárobkovej činnej osoby a taktiež neukladá žalovanej skúmať ďalšie osobitné podmienky zakladajúce fyzickej osobe status samostatne zárobkovo činnej osoby na účely sociálneho poistenia. V danej súvislosti žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžso 16/2016 zo dňa 27. júna 2017, ktorého právny záver citovala. Ďalej žalovaná dôvodila, že krajský súd v bode 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku poukazuje na § 5 zákona o sociálnom poistení v nesprávnom znení,

keď ním citované znenie predmetného ustanovenia bolo účinné až v období od 1. januára 2011 do 30. júna 2014, pričom prejednávacia vec sa vzťahuje na obdobie do 31. decembra 2010. Žalovaná taktiež trvala na tom, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činností podľa osobitného predpisu a zakladá jej držiteľovi na účely sociálneho poistenia právne postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010.

14.2. Žalovaná citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 3 ods. 4 písm. a/ až e/ zákona č. 578/2004 Z.z. uviedla, že z citovaného ustanovenia je zrejmé, že zákon 578/2004 Z.z. upravuje rôzne alternatívy, ako možno vykonávať zdravotnícke povolanie. Poukázala na to, že podľa § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. samostatnú zdravotnícku prax môžu vykonávať zdravotnícki pracovníci v povolani lekárskeho, súdneho lekára, sestry, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, liečebný pedagóg, logopéd, psychológ a masér, pričom na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sa vyžaduje licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 68 ods. 1 písm. a/). Poukázala na to, že ods. 2 tohto ustanovenia definuje pojem samostatná zdravotnícka prax tak, že ide o poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení. Zákon č. 578/2004 Z.z. teda ustanovuje, že na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe je potrebná jedine licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, nevyžaduje sa ďalšie povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky alebo v rámci preneseného výkonu štátnej správy samosprávnym krajom. Taktiež z § 4 uvedeného zákona vyplýva, že poskytovateľom zdravotnej starostlivosti je nielen fyzická osoba alebo právnická osoba na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia alebo povolenia vydaného podľa osobitného predpisu, resp. na základe živnostenského oprávnenia, ale fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Na podporu svojej argumentácie žalovaná poukázala na list ministra práce sociálnych vecí a rodiny č.: 7410/2017 - M OPVA 14483 zo dňa 20. apríla 2017. Žalovaná ďalej uviedla, že vychádzajúc z ustanovení zákona č. 578/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov je držiteľ licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe vydaný podľa § 68 ods. 1 písm. a/ licencia L1A oprávnený priamo na základe predmetnej licencie vykonávať zdravotnícke povolanie a poskytovať zdravotnú starostlivosť. Výdanie licencie L1A nie je podmienkou na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia v zmysle § 12 zákona č. 578/2004 Z.z., keďže samotná licencia sa považuje za oprávnenie na výkon alebo prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 písm. a/, druhý bod zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010.

14.3. Žalovaná naďalej zastávala názor, že žalobkyňa aj po 31. máji 2008 spĺňala definíciu samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010, pretože aj po 31. máji 2008 bola držiteľkou oprávnenia na vykonávanie činností podľa osobitného predpisu, preto zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia dňom 31. mája 2008 rozhodnutím Košického samosprávneho kraja č. 2087/2008-RU20-10633 z 17.4.2008 nespôsobilo zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010. Žalovaná ďalej uviedla, že vzhľadom k tomu, že žalobkyňa dosiahla v rozhodujúcom období (roky 2006 až 2008) príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, relevantný pre vznik, resp. trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, povinné poistenie ako samostatne zárobkovej činnnej osoby jej dňa 31. mája 2008 nezaniklo, ale trvalo aj naďalej po tomto dni.

14.4. Žalovaná trvala tiež na tom, že zákon o sociálnom poistení upravuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby ako jedno poistenie a nie ako niekoľko od seba nezávislých sociálnych poistení. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení žalovaná uviedla, že nie je rozhodujúce, na základe akého oprávnenia na vykonávanie činnosti dosiahla samostatne zárobkovo činnná osoba príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, zdôrazniac, že rozhodujúce je len tá skutočnosť, že fyzická osoba, ktorá spĺňa právnu definíciu samostatne zárobkovo činnnej osoby, na účely sociálneho poistenia dosiahla

v rozhodujúcom roku príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. Tvrdila, že zákon o sociálnom poistení neukladá žalovanej pri posudzovaní vzniku trvania, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby skúmať, z akých úkonov a na základe akého výkonu práce dosiahla samostatne zárobkovo činná osoba príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, pričom Sociálna poisťovňa vždy vychádza z údajov poskytnutých Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky a nie je oprávnená z hľadiska svojej vecnej pôsobnosti do týchto údajov akýmkoľvek spôsobom zasahovať. Sociálna poisťovňa pri vydaní rozhodnutí vychádzala len z príjmov, ktoré žalobkyňa dosiahla z výkonu činnosti samostatne zárobkovo činné osoby. Ide o príjmy, ktoré žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba dosiahla podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. Na iné príjmy neberie ohľad. V súlade s § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa však posudzuje príjem dosiahnutý podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. za predchádzajúci kalendárny rok. V danej súvislosti žalovaná poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 27Sa 3/2017 z 15. 8. 2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 25Sa 2/2017 z 9. mája 2017 a sp. zn. 25Sa 1/2017 z 9. mája 2017.

14.5. Žalovaná nesúhlasila ani s tvrdením krajského súdu, že sa vôbec nezaoberala existenciou Registračného listu fyzickej osoby - odhláska, ktorý žalobkyňa predložila Sociálnej poisťovni pobočka Trebišov dňa 2. júna 2008, keďže k uvedenej skutočnosti Sociálna poisťovňa zaujala stanovisko vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 14.9.2017. Opätovne uviedla, že povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby vzniká, resp. zaniká len z dôvodov taxatívne ustanovených v § 21 zákona o sociálnom poistení a vychádzajúc z platnej právnej úpravy vznik, resp. zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia nezávisí od podania Registračného listu fyzickej osoby. V danej súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžso 16/2016 zo dňa 27. júna 2017.

14.6. Žalovaná poukazom na tvrdenie krajského súdu v bode 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku, že judikatúra Najvyššieho súdu SR je v otázke povinného poistenia držiteľov licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe ustálená, uviedla, že krajský súd však neuviedol ani jeden príklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z ktorého by uvedené vyplývalo. Súčasne žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk 16/2018 z 26. septembra 2018, ktorým Najvyšší súd rozhodol v obdobnej veci v prospech správneho orgánu. Žalovaná tiež dala do pozornosti, že čo sa týka judikatúry krajských súdov, tak tá nie je v tejto otázke jednotná.

14.7. Záverom žalovaná uviedla, že väčšiu časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu (najmä body 33, 36, 38, 40, 41, 43) považuje za zmatečnú. Z jednotlivých odsekov odôvodnenia súdneho rozhodnutia možno právny názor krajského súdu vzhľadom na nedokončenosť tam napísaných myšlienok len dedukovať.

III.

Vyjadrenie žalobkyne ku kasačnej sťažnosti žalovanej

15. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej vyjadrila tak, že navrhovala, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018 zamietol.

15.1. V dôvodoch vyjadrenia žalobkyňa nesúhlasila s dôvodmi žalovanej uvedenými v kasačnej sťažnosti. Rozsudok krajského súdu považovala po skutkovej a právnej stránke za správny. Žalobkyňa v zásade zotrvala na svojich tvrdeniach a argumentácií uvedených v žalobe. Uviedla, že žalovaná argumentáciu opiera o príliš reštriktívny a formalistický výklad zákona o sociálnom poistení, nerešpektujúc osobitosti lekárskeho povolania, na ktoré zákon o sociálnom poistení nereaguje, resp. ponecháva priestor na špekulatívny výklad a úvahu, ktorý stav vyvoláva napätie medzi Lekárskou komunitou a Sociálnou poisťovňou, ktorého dôvodom je právna neistota, pričom ani žalovaná v kasačnej sťažnosti nereaguje na všetky podstatné otázky súvisiace práve s osobitosťou v danej veci a problematiku, ktorá je poznačená

špecifikami výkonu lekárskeho povolania na základe rôznych licencií a nie na základe jedného oprávnenia na výkon povolania, ako to je v prípade iných činností vykonávaných na základe osobitných oprávnení. Mala za to, že podstatné skutočnosti žalovaná obchádza a jej vyjadrenia sú rozporné. Ďalej uviedla, že rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva žalovaná v kasačnej sťažnosti, nevystihujú podstatu prejednávanej veci, nie sú totožné so skutkovým základom tohto konania a z nich nevyplýva snaha o vytvorenie právnej istoty vo veci, ako je tomu v napadnutom rozhodnutí v zmysle zásad Správneho súdneho poriadku a Ústavy SR.

15.2. Žalobkyňa vyslovila názor, že vzhľadom na povahu samostatne zárobkovo činnnej osoby na základe súbehu osobitných oprávnení lekára, je podstatné posúdiť okamih nadobudnutia statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby a okamih povinností vyplývajúcich z povinného sociálneho poistenia, čo úzko súvisí s ďalšou podstatnou zložkou, a to časom povinnosti vzniku a zániku odvodovej povinnosti, a to zvlášť z dôvodu existencie rôznych licencií, ktoré charakterizujú výlučne výkon lekárskeho povolania, keďže zákon tieto špecifiká neupravuje, na tieto nereaguje a práve tento zákonom neupravený právny stav sa účelovo využíva aj zneužíva a vyvoláva rôzne spory z dôvodu právnej neistoty. Mala za to, že predmetom tohto prieskumného konania, pokiaľ ide o status oprávnenej osoby, bolo predovšetkým posúdenie podstatných skutočností - či v prípade, ak fyzická osoba, ktorá získala oprávnenie a postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby (SZČO) na základe iného oprávnenia, konkrétne povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti ako lekár dermatovenerológ a sa jej vydáva neskôr ďalšie oprávnenie od tej istej samosprávnej profesijnej organizácie, tieto oprávnenia zakladajú status SZČO osobitne na základe každého oprávnenia a zároveň aj povinné nemocenské poistenie zvlášť ? - ak osobitné oprávnenia zakladajú status SZČO zvlášť v každom jednotlivom prípade tak, aké povinnosti vznikajú zo zákona SZČO voči Sociálnej poisťovni, a či vznikne v každom prípade povinné nemocenské poistenie zvlášť a kedy ? - a v prípade, že už fyzická osoba status SZČO mala a následne vydané oprávnenie nezakladá za tohto stavu osobitne status SZČO tejto osobe, tak v prípade zániku oprávnenia, na základe ktorého nadobudla status SZČO a následne sa odhlásila zo sociálneho systému ako fyzická osoba, aký to má dopad na SZČO v súvislosti v pridruženým následne vydaným oprávnením, pokiaľ ide o vznik, prihlásenie do Sociálnej poisťovne a odvodovú povinnosť a nie v poslednom rade na posúdenie rozhodného obdobia a výšky poistného?

15.3. Žalobkyňa zdôraznila, že v konkrétnej veci po odhlásení fyzickej osoby zo sociálneho systému z dôvodu zániku oprávnenia prechodom na inú formu podnikania, nemohlo trvať povinné nemocenské poistenie naďalej na základe neskôr získaného oprávnenia, keďže čo nevzniklo z dôvodu, že už status SZČO fyzická osoba, ako aj povinné poistenie mala a následne zaniklo, nemohlo trvať, ale prípadne ku dňu 1.6.2008 povinné poistenie žalobkyni iba vzniklo, ale netrvalo, teda odvodová povinnosť jej mohla vzniknúť až po uplynutí jedného roka, t.j. ku dňu 1.6.2009, aj to za situácie, že za predchádzajúce ročné obdobie predpokladaný príjem z podnikania mala, pričom je nesporné, že z tejto činnosti žalobkyňa žiaden príjem nemala a ako fyzická osoba sa odhlásila aj zo systému sociálneho poistenia a vyporiadala aj všetky daňové povinnosti podľa zákona ako po zániku SZČO a nie podľa jednotlivých oprávnení, keďže na takýto stav ani zákon o dani z príjmov, ale ani zákon o správe daní nepamätá. Žalobkyňa mala tiež za to, že držiteľovi neskôr získanej licencie okamihom zániku statusu SZČO na základe skôr získaného povolenia vznikla aj prihlasovacia povinnosť, a ak takúto povinnosť nemala, tak týmto okamihom a iba k času zániku SZČO a povinného poistenia, t. j. 1.6.2008 sa mohla stať povinne nemocensky poistenou osobou na základe vydannej licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolání lekár, č. L1A/KE/ 038205, v danej súvislosti poukázala na vyjadrenie žalovanej z 24.11.2017. Žalobkyňa zdôraznila, že je nesporné, že povinné nemocenské poistenie jej nevzniklo ku dňu právoplatnosti licencie L1A, keďže samostatne zárobkovo činnou osobou bola na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia po 29.11.1996. Žalobkyňa výklad, ktorý zastáva žalovaná v neprospech poistenca, považovala za zahmlievajúci, účelový, využívajúci stav, že zákon neupravuje otázku, ktorá existuje v prípade slobodného výkonu lekárskeho povolenia a pri možnosti súbehu rôznych oprávnení, ktoré neposudzuje ako rôzne činnosti v rámci živnosti. Posúdenie toho, či vzniklo a kedy alebo trvalo povinné poistenie žalobkyňa považovala za rozhodujúcu právnu skutočnosť na posúdenie povinnosti odvádzať poistné, čo považovala za podstatu daného sporu. Mala za to, že vzhľadom na nejasnú legislatívu správny súd dospel k správnomu rozhodnutiu na základe výkladu podľa zákona a ústavy.

15.4. Žalobkyňa s poukazom na skutkové zistenia vyplývajúce z administratívneho spisu zdôraznila, že je nesporné, že status SZČO nadobudla 29.11.1996 na základe iného oprávnenia (L1B) a nie 13.9.2005 právoplatnosťou licencie typu L1A. Za rozhodujúce považovala to, že zrušila SZČO vykonávaného na základe povolenia, podala záverečné daňové priznanie ku dňu 31.5.2008, odhlásila sa zo sociálneho poistenia a za obdobie od 1.6.2008 a ďalšie už príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti nemala. Zastávala názor, že vzhľadom k danej legislatíve postupovala správne a neporušila žiadnu povinnosť a žalovaná na základe nejasnej legislatívy v tomto smere a už inak z premlčaného práva si uplatňuje nárok na poistné aj za obdobie, v ktorom žalobkyňa samostatne zárobkovú činnosť už nevykonávala, odhlásila sa zo sociálneho poistenia ako fyzická osoba a príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti nemala. Výklad žalovanej považovala za špekulatívny, účelový a protiústavný.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalovanej uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovanej je dôvodná.

17. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/5/2017-99 zo dňa 24. októbra 2018, v časti, ktorým krajský súd podľa § 191 ods. 1, písm. c/, e/, f/ SSP rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredia č. 23554-2/2017-BA z 10.4.2017, v spojení s rozhodnutiami správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016, ako aj rozhodnutie žalovanej č. 23555-2/2017-BA zo dňa 10.4.2017 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 703-3910923916 zo dňa 6.10.2016 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

18. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

19. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - Sociálnej poisťovne, ústredie č. 23554-2/2017-BA z 10.4.2017, ktorým žalovaná odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016, ktorým bolo rozhodnuté tak, že žalobkyňa sa nevráti zaplatené poistné na nemocenské poistenie a starobné poistenie a poistné na invalidné poistenie a poistenie do rezervného fondu solidarity vo výške 2.545,36 Eur na základe žiadosti žalobkyne, ktorú zamietol správny orgán prvého stupňa.

20. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo súčasne rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - Sociálnej poisťovne, ústredie č. 23555-2/2017-BA zo dňa 10.4.2007, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov č. 700-391093916-GC04/16 zo dňa 6.10.2016, ktorým bolo žalobkyňi predpísané penále za január až december 2009 a január až jún 2010 v sume 1.727,70 Eur.

21. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci boli súčasne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 703-3910671216-GC04/16 zo 4.8.2016 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910671316-GC04/16 zo 4.8.2016, vo vzťahu ktorým krajský súd

konanie podľa § 63 SSP zastavil. Vzhľadom k tomu, že kasačná sťažnosť voči rozhodnutiu krajského súdu v tejto časti nebola podaná, uvedené rozhodnutia neboli predmetom kasačného konania.

22. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

23. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver. Povinnosťou súdu v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu je svoje skutkové zistenia a právne závery v rozhodnutí vo veci samej náležite odôvodniť. V odôvodnení rozsudku správny súd uvedie stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak sa správny súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu (§ 139 ods. 2, 3 SSP).

24. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu náležite nepostupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku,

keď súdnemu prieskumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného správneho orgánu, napadnutých žalobou, nevenoval náležitú pozornosť v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z.z., majúce za následok nesprávne zameranie dokazovania k stavu veci, čo viedlo správny súd k nedostatočnému zisteniu skutkového stavu v preskúmvanej veci, z ktorých dôvodov dospel k nesprávnemu právnemu záveru a v danej veci rozhodol predčasne. Krajský súd súčasne svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver o dôvodnosti žaloby, jasným a zrozumiteľným spôsobom neodôvodnil, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu rozhodnutí žalovanej v spojení s prvostupňovými správnymi rozhodnutiami a konaní im predchádzajúcich, napadnutých žalobou, podliehajúcich prieskumu v kasačnom konaní, pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

25. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

26. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

27. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

28. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnymi záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

29. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Sú však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútno. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na

racionalnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

30. Vychádzajúc z uvedeného a zo skutkových okolností posudzovaného prípadu v nadväznosti na právnu úpravu zákona o sociálnom poistení kasačný súd konštatuje, že základnou otázkou v preskúmvanej veci je posúdenie, či žalobkyňa poistné za rozhodné obdobie - jún 2008 až jún 2010, ktoré zaplatila Sociálnej poisťovni dobrovoľne a ktoré žiadosťou zo dňa z 12.9.2016 žiadala od Sociálnej poisťovne vrátiť, zaplatila na základe právneho dôvodu. Na základe vyriešenia tejto zásadnej otázky je možné posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovanej č. 23554-2/2017-BA z 10.4.2017, v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa, Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016, ktorými Sociálna poisťovňa nevyhovela žiadosti žalobkyne na vrátenie poistného. Následne od posúdenia zákonnosti uvedených rozhodnutí Sociálnej poisťovni v oboch stupňov, bude možné posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovanej č. 23555-2/2017-BA zo dňa 10.4.2007 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov č. 700-391093916-GC04/16 zo dňa 6.10.2016, ktorými bolo žalobkyni predpísané penále za január až december 2009 a január až jún 2010 v sume 1.727,70 Eur.

31. Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trebišov rozhodnutím č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016 nevyhovela žiadosti žalobkyne zo 14.9.2016 na vrátenie žalobkyňou zaplateného poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové poistenie a invalidné poistenie a poistenie do rezervného fondu solidarity. Žalobkyňa žiadosťou žiadala o vrátenie neoprávnené a omylom zaplateného poistného, tvrdiac, že na základe licencie LIA/KE/0382/05 nevykonávala podnikateľskú činnosť, nemala príjmy a nemala prihlasovaciu povinnosť ani odhlasovaciu povinnosť voči sociálnej poisťovni. V odôvodnení rozhodnutia č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016 správny orgán prvého stupňa konštatoval, že nezistil dôvodnosť žiadosti žalobkyne o vrátenie zaplateného poistného žalobkyňou bez právneho dôvodu. Žalobkyňa podľa neho mala postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej činnosti č. LIA/KE/038/05 zo dňa 17.8.2005. Žalovaná rozhodnutím č. 23554-2/2017-BA zo dňa 10.4.2007 zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov č. 700-3910916716-GC04/16 zo dňa 4.10.2016. Kasačný súd ďalej zistil, že žalobkyňa na základe výzvy Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov zo 6.6.2016 na predloženie uvedeného oprávnenia - licencie na výkon samostatnej zdravotníckej činnosti č. LIA/KE/038/05, v ktorej bola oboznámená s výškou dlžného poistného za obdobie jún 2008 až jún 2010, dlžné poistné uhradila v sume 2.545,30,- Eur dňa 7.7.2016 a v sume 0,06 Eur dňa 23.8.2016. Sociálna poisťovňa rozhodnutím zo 4.8.2016 č. 700-3910671216-GC04/16 žalobkyni predpísala dlžné poistné za obdobie jún až december 2008 v sume 817,66 Eur a rozhodnutím č. 700-3910671316-GC04/16 zo 4.8.2016 žalobkyni predpísala dlžné poistné za obdobie január 2009 až jún 2010 v sume 1.727,70 Eur. Proti uvedeným rozhodnutiam žalobkyňa nepodala odvolanie, a preto tieto sa stali právoplatné dňa 26.8.2016. Vo veci právoplatných rozhodnutí o predpísaní dlžného poistného bola nariadená obnova konania, keďže v čase vydania uvedených rozhodnutí bola dlžná suma poistného uhradená. Zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu doposiaľ nie je zrejmé, či a akým spôsobom boli právoplatne ukončené konania o obnove konania vo veciach právoplatne predpísaného dlžného poistného. Právoplatné rozhodnutia Sociálnej poisťovni o predpísaní dlžného poistného je právnym dôvodom, na základe ktorého by nebolo možné vrátiť poistné zaplatené žalobkyňou.

32. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku kasačný súd zistil, že krajský súd doposiaľ nevenoval náležitú pozornosť skutočnosti, či žalobkyňa poistné za rozhodné obdobie - jún až december 2008 a január 2009 až jún 2010, ktoré Sociálnej poisťovni zaplatila dobrovoľne, zaplatila bez právneho dôvodu, keďže krajský súd ponechal úplne bez povšimnutia skutkové zistenia vo vzťahu dobrovoľného

plnenia žalobkyni voči Sociálnej poisťovni titulom poistného za uvedené rozhodné obdobie. Krajský súd taktiež ponechal úplne bez povšimnutia skutkové zistenia vo vzťahu k rozhodnutiam Sociálnej poisťovni, ktorými bolo žalobkyni predpísané dlžné poistné za predmetné rozhodné obdobie. Napriek rozsiahlemu odôvodneniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu, z jeho obsahu jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplýva právna úvaha správneho súdu, na základe ktorej dospel k záveru o dôvodnosti žaloby. Kasačný súd z uvedeného dôvodu prisvedčil argumentácii žalovanej uvedenej v kasačnej sťažnosti, ktorou namietala nedostatočné, resp. nepresvedčivé a nezrozumiteľné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

33. V danej súvislosti kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. v nálezoch sp. zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010), ktorý vo svojej rozsiahlej judikatúre konštatuje, že procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 139 ods. 2 SSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) - napr. v rozhodnutí Kraska c. Švajčiarsko zo dňa 29.04.1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30, v ktorom konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Rovnako ESLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku zo dňa 21.01.1999). Judikatúra ESLP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Teda súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, respektíve minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť zrejmé, že sa súd dostatočne a riadne vecou zaoberal a súčasne sa vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec.

34. Vzhľadom k uvedenému vyššie kasačný súd po vykonaní prieskumu rozsudku krajského súdu v častiach napadnutých kasačnou sťažnosťou dospel k záveru, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu náležite nepostupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď v procese súdneho prieskumu nezameral svoju pozornosť k posúdeniu základnej otázky vo vzťahu k zákonnosti oboch žalobou napadnutých rozhodnutí žalovanej a to, či žalobkyňa poistné za rozhodné obdobie jún 2008 až jún 2010, zaplatené Sociálnej poisťovni dobrovoľne, zaplatila bez právneho dôvodu, vychádzajúc zo všetkých skutkových okolností dané prípadu.

35. Kasačný súd súčasne konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nielenže nespĺňa zákonné podmienky ustanovené v § 139 ods. 2 SSP, ale súčasne nespĺňa aj kritéria nastolené judikatúrou vyššie uvedenou, z ktorých dôvodov v jeho podstatnej časti nie je súladné s právami zakotvenými v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

36. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd v danej veci vyhodnotil námietky žalovanej uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom podľa § 440 písm. g/ SSP za dôvodné, ktoré spochybnili vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu v jeho napadnutej časti a jeho súladnosť so zákonom. Kasačný súd vyhovel kasačnej sťažnosti žalovanej a rozsudok krajského súdu v napadnutých častiach podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

37. Povinnosťou správneho súdu v ďalšom konaní bude opätovne preskúmať zákonnosť rozhodnutí žalovanej v oboch stupňoch, napadnutých žalobou, v intenciách názoru najvyššieho súdu uvedeného vyššie a vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie jasne a zrozumiteľne odôvodniť. Súčasne správny súd rozhodne o náhrade trov konania, vrátane o náhrade trov kasačného konania.

38. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.